

ONTVANGEN 19 NOV 2013

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

B201319887

Afvalprofiel peiljaar 2012
Gemeente Heerhugowaard

Afvalprofiel peiljaar 2012
Gemeente Heerhugowaard

November 2013

Opgesteld door: CyclusManagement
Status: definitief

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Benchmark Afvalscheiding

Inleiding

Dit is het afvalprofiel van gemeente Heerhugowaard. Het betreft een op maat gesneden rapportage waarin de afvalprestaties van Heerhugowaard worden vergeleken met het benchmarkgemiddelde van vergelijkbare gemeenten (gemeenten met stedelijkheidsklasse 2).

Een volledige prestatievergelijking is opgenomen in de kringrapportage.

Hoe scoort Heerhugowaard op de afvaldriehoek?

De afvalprestaties worden gezien en beoordeeld vanuit vijf invalshoeken, ook wel prestatiegebieden genoemd: milieu (afvalscheiding), kosten, dienstverlening, regie en bedrijfsvoering. Hieronder is in één oogopslag na te gaan hoe de gemeente scoort op de prestatiegebieden milieu, kosten en dienstverlening, en hoe deze scores zich verhouden tot de benchmark. De prestatiescores op regie en bedrijfsvoering (alleen indien de gemeente een eigen inzameldienst heeft) zijn verderop in deze rapportage weergegeven.

Prestatiegebied		Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard tov benchmark
Milieu	(bronscheidings%)	55%	53%	●
	(totaal scheidings%, incl. nascheiding)	58%	59%	●
	(hoeveelheid restafval in kg/inw)	249	233	●
Kosten	(€ per aansluiting)	€ 167	€ 184	●
Dienstverlening	(score)	256	277	●

- beter dan de benchmark
- gelijk aan de benchmark (binnen 5% van het gemiddelde)
- slechter dan de benchmark

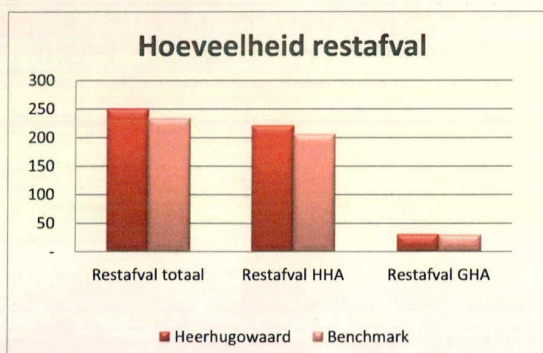
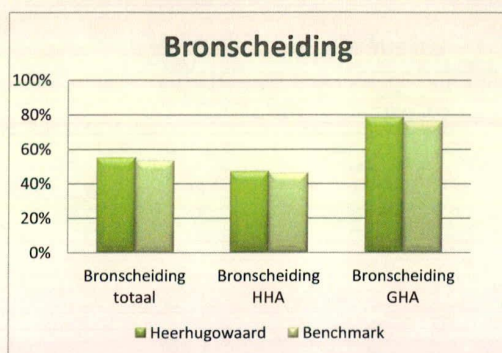
Leeswijzer

Op de bladzijden hierna worden de prestatiegebieden verder uitgediept. Per prestatiegebied worden de onderliggende subprestatie-indicatoren gepresenteerd, en aangegeven hoe de gemeente het doet ten opzichte van de benchmark. Op de laatste pagina worden de prestaties tegen elkaar afgewogen en wordt er een analyse op hoofdlijnen geformuleerd.

Milieuprestaties

Hoofdprestaties

	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard tov benchmark
Bronscheidingspercentage totaal	55%	53%	●
Bronscheidingspercentage HHA	47%	46%	●
Bronscheidingspercentage GHA	78%	76%	●
Scheidingspercentage totaal (incl. nasch.)	58%	59%	●
Hoeveelheid restafval tot (kg/inw)	249	233	●
- fijn restafval	220	204	●
- grof restafval en verb. restafval	30	28	●
CO2-reductie totaal (in kton)	8,3		

Milieuprestaties per deelstroom

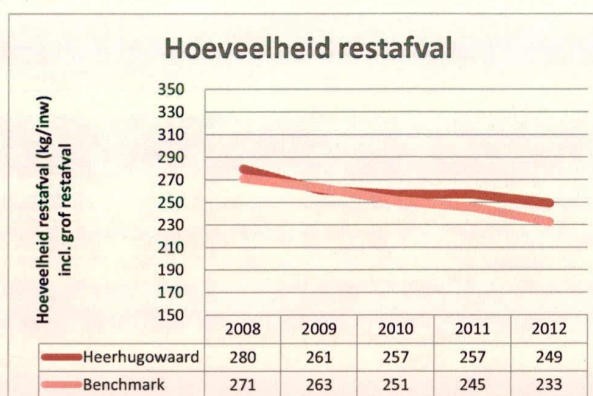
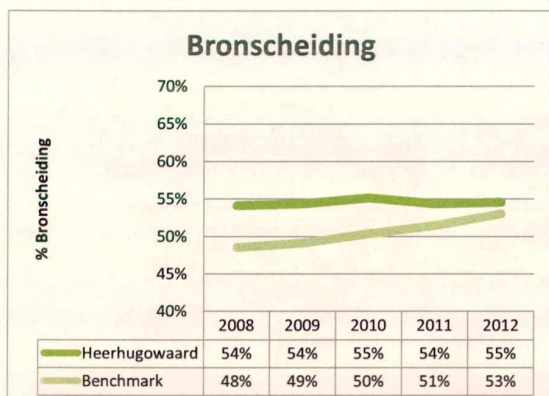
	Inzamelgegevens (in kg/inw)			Scheidingspercentages		
	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard tov benchmark	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard tov benchmark
Restafval	219,8	204,5	●			
Gft	103,2	80,0	●	57%	54%	●
Papier	59,4	58,8	●	67%	73%	●
Glas	20,7	21,3	●	73%	70%	●
Textiel	4,1	4,0	●	30%	35%	●
Kunststof verpakkingsafval	4,2	7,5	●	16%	29%	●
Blik	0,0	0,2		0%	6%	
Drankenkartons	0,0	0,5		0%	9%	
Luiers/incontinentiemateriaal	0,0	0,2		0%	2%	
KCA	1,3	1,3	●	75%	86%	●
Grof huishoudelijk restafval	29,4	27,5	●			
Verbouwings restafval	0,1	0,7	●			
Electr(on)ische apparatuur	5,9	4,9	●			
Overige metalen	6,3	4,7	●			
Grof tuinafval	26,5	17,7	●			
Bruikbare goederen	0,0	2,4	●			
Puin	28,6	22,7	●			
Hout	30,7	22,5	●			
Asbest	0,3	0,4				
Grond	0,0	8,1				
Vlkglas	1,7	0,3				
Bladafval	0,0	0,0				
Overig gescheiden grof afval	6,7	5,0				

Toelichting:

Het scheidingspercentage geeft aan hoeveel % van de betreffende afvalstroom brongescheiden wordt ingezameld. De scheidingspercentages worden mede bepaald aan de hand van sorteeranalyse resultaten. Indien recent geen sorteeranalyse is uitgevoerd, zijn er geen scheidingspercentages weergegeven.

Milieuprestaties 2008 t/m 2012

	Inzamelgegevens (in kg/inw)					Trend
	2008	2009	2010	2011	2012	
Restafval	238	227	222	224	220	↓
Gft	91	90	92	100	103	↑
Papier	69	67	68	64	59	↓
Glas	32,9	20,6	23,7	25,7	20,7	↓
Textiel	3,5	4,2	4,4	3,9	4,1	↑
Kunststof verpakkingsafval	0,0	0,3	3,1	3,8	4,2	↑
Blik	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Drankenkartons	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Luiers/incontinentiemateriaal	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Grof huishoudelijk afval restafval	41	34	35	34	30	↓
Grof huishoudelijk afval gescheiden	132	127	123	107	107	↓

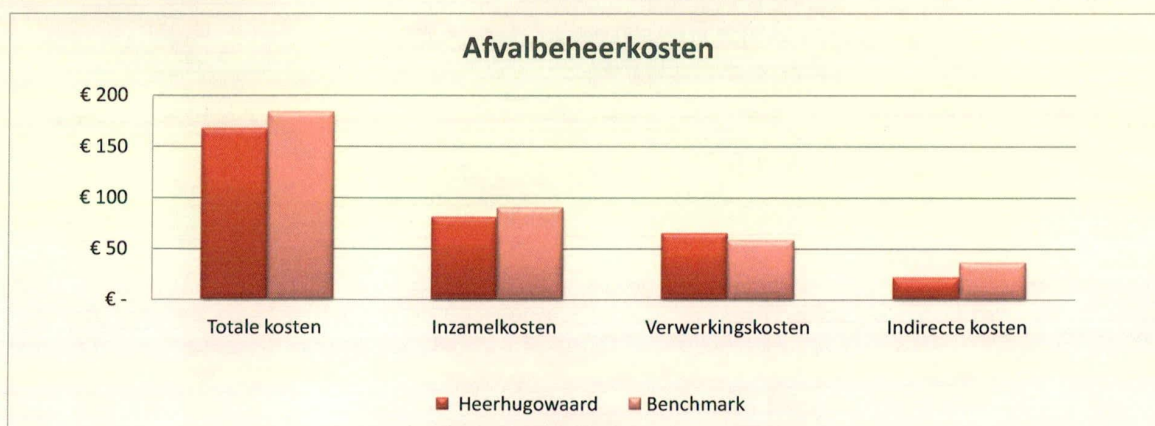
Toelichting:

De richting van de trend - aangegeven door de pijl - wordt bepaald door het jaar 2012 te vergelijken met het gemiddelde van de jaren 2008 t/m 2011.

Kostenprestaties

Hoofdprestaties

	Kosten per aansluiting		
	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard tov benchmark
Totale afvalbeheerkosten per aansl.	€ 167	€ 184	●
- waarvan inzamelkosten	€ 81	€ 90	●
- waarvan verwerkingskosten	€ 65	€ 58	●
- waarvan indirecte kosten	€ 21	€ 36	●

Inzamelkosten per deelstroom

	Kosten per aansluiting			Kosten per ton		
	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard tov benchmark	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard tov benchmark
Restafval en gft	€ 31,5	€ 42,7	●	€ 38	€ 66	●
Papier	€ 9,1	€ 9,3	●	€ 60	€ 70	●
Glas	€ 0,0	€ 0,6	●	€ 0	€ 13	●
Kunststof verpakkingsafval	-€ 2,8	-€ 3,4	●	-€ 262	-€ 200	●
Overige deelstromen HHA	€ 0,0	€ 2,0				
Grof afval halen	€ 8,9	€ 5,1	●	€ 284	€ 226	●
Grof afval brengen (milieustraat)	€ 22,6	€ 18,9	●	€ 68	€ 74	●
Opbrengsten particulieren (milieustraat)	-€ 1,5	-€ 0,7	●			
Inzamelmiddelen	€ 12,7	€ 15,3	●			

Verwerkingskosten per deelstroom

	Kosten per aansluiting			Kosten per ton		
	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard tov benchmark	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard tov benchmark
Restafval	€ 53,8	€ 52,4	●	€ 96	€ 113	●
Gft	€ 16,2	€ 9,4	●	€ 62	€ 52	●
Papier	-€ 14,1	-€ 10,6	●	-€ 93	-€ 80	●
Glas	€ 0,9	-€ 0,5	●	€ 17	-€ 10	●
Kunststof verpakkingsafval	€ 0,0	€ 0,0		€ 0	€ 0	
Overige deelstromen HHA	-€ 0,6	€ 0,5	●			
Grof huishoudelijk afval	€ 8,7	€ 6,7	●	€ 25	€ 25	●

Prestaties dienstverlening

Hoofdprestaties

	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard tov benchmark
Totaalscore dienstverlening	256	277	●
- haalgelegenheid	103	118	●
- brenggelegenheid	148	146	●
- motivatiebeïnvloeding	2	7	●
- capaciteitsbeïnvloeding	4	5	●

Toelichting:

De dienstverleningsscore geeft een indicatie van de omvang van het servicepakket dat de gemeente aanbiedt aan haar burgers. Er wordt onderscheid gemaakt naar vier dienstverleningsaspecten: haalgelegenheid, brenggelegenheid, motivatie en capaciteit. De scores zijn bepaald op basis van vragen-score lijsten die door de gemeenten zelf zijn ingevuld.

Haalgelegenheid per deelstroom

	Dekkingsgraad		Ophaalfrequentie (aantal keer per jaar)			Score
	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard tov benchmark	Heerhugowaard
Restafval zakken	0%	7%	0	47,4		0,0
Restafval minicontainers	88%	59%	26	26,0	●	22,9
Restafval duobakken	0%	7%	0	26,0		0,0
Gft zakken	0%	1%	0	52,0		0,0
Gft minicontainers	88%	65%	26	25,9	●	22,9
Gft duobakken	0%	7%	0	26,0		0,0
Papier los	100%	44%	12	19,2	●	12,0
Papier kratje	0%	0%	0	0,0		0,0
Papier (blauwe) minicontainers	0%	38%	0	14,8		0,0
Glas	0%	4%	0	26,0		0,0
Textiel	100%	64%	4	6,8	●	4,0
Kunststof verpakkingsafval	0%	43%	0	20,1		0,0
Blik	0%	4%	0	26,0		0,0
Drankenkartons	0%	0%	0	0,0		0,0
Luiers/incontinentiemateriaal	0%	0%	0	0,0		0,0
Grof huishoudelijk restafval	100%	100%	A	12,4		12,0
Grof tuinafval	88%	86%	18	10,5	●	15,8
Elektr(on)ische apparatuur /metalen	100%	66%	A	7,6		12,0
Verbouwingsafval	0%	20%	0	2,0		0,0
Bruikbare goederen	0%	58%	0	7,4		0,0
KCA	0%	60%	0	6,7		0,0
Kerstbomen	100%	79%	1	3,3		1,0
Totaalscore haalgelegenheid						102,6

Toelichting:

De score geeft een indicatie van de intensiteit waarmee huishoudelijk afval wordt ingezameld. De score wordt berekend door de inzamelfrequentie (aantal haalrondes per jaar) te vermenigvuldigen met de dekkingsgraad. Indien op afroep wordt ingezameld wordt een vaste score van 12 punten toegekend.

Brenggelegenheid per deelstroom

	Dekkingsgraad		Dichtheid (aantal hh per voorziening)			Score
	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard tov benchmark	Heerhugowaard
Restafval	12%	28%	33	36	●	5,5
Gft	0%	4%	0	23		0,0
Papier	100%	53%	764	431	●	13,1
Glas	100%	100%	516	631	●	19,4
Textiel	100%	97%	793	2769	●	12,6
Kunststof verpakkingsafval	100%	81%	607	817	●	16,5
Blik	0%	16%	0	1751		0,0
Drankenkartons	0%	12%	0	149		0,0
Luiers/incontinentiemateriaal	0%	20%	0	707		0,0
Blad(korven)	0%	25%	0	274		0,0
Tuinafval wijkdepots	0%	0%	0	0		0,0
Aantal huishoudens per milieustraat			20.625	33.091	●	48,5
Hoeveel afvalstromen worden geaccepteerd op de milieustraat?			19	22	●	19,0
Hoeveel uur is de milieustraat open op doordeweekse dagen?			40	37	●	8,0
Hoeveel uur is de milieustraat open op zaterdag?			5	7	●	5,0
Totaalscore brenggelegenheid						147,5

Toelichting:

De score geeft een indicatie van de intensiteit van de brengvoorzieningen die de gemeente beschikbaar stelt voor het zelf wegbrengen van huishoudelijk afval. De score wordt berekend door de dichtheid van de brengpunten (in aantal brengpunten per 10.000 huishoudens). Voor grof huishoudelijk afval (de milieustraat) is een aangepaste scoreberekening, waarbij openingstijden, aantal deelstromen, etc. scorebepalend zijn.

Motivatie

Het scheiden van huishoudelijk afval wordt financieel gestimuleerd (door diftar of beloningacties)	✗
Gft-scheiding wordt financieel gestimuleerd (door diftar)	✗
Gescheiden brengen van grof huishoudelijk afval naar de milieustraat is goedkoper dan laten ophalen	✗
Er zijn afgelopen jaar motivatiecampagnes voor gft-scheiding gehouden	✗
Er zijn afgelopen jaar motivatiecampagnes voor kunststofafval gehouden	✗
Er zijn afgelopen jaar motivatiecampagnes voor papier en glasscheiding gehouden	✗
Er zijn afgelopen jaar motivatiecampagnes voor de milieustraat uitgevoerd	✗
Er wordt structureel gehandhaafd op correct gescheiden aanbiedgedrag	✗
Inzamelmiddelen voor gft worden vanuit gemeentewege regelmatig gereinigd (inwendig gewassen)	✗
Burgers worden regelmatig ingelicht omtrent het voorkomen van stankoverlast bij gft-scheiding	✗
Verzamelcontainers voor restafval worden periodiek gereinigd (inwendig gewassen)	✓
Resultaten gescheiden inzameling worden regelmatig teruggekoppeld naar burgers	✓

Capaciteit

Ieder huishouden krijgt jaarlijks een afvalkalender in de bus	✓
Er vindt actuele informatievoorziening plaats via internet	✓
Er vindt actuele informatievoorziening plaats via krant of nieuwsbrief	✓
Burgers hebben de mogelijkheid om grof afval via internet aan te melden	✗
Er worden jaarlijks voorlichtingsacties en/of -afvalcampagnes gehouden	✗
Er is een telefonisch meldpunt voor afvalvragen en -klachten	✓

Toelichting:

Bij motivatie en capaciteit wordt nagegaan in welke mate de gemeente burgers stimuleert om afval gescheiden aan te bieden (motivatie) en in welke mate de burgers worden voorgelicht en geïnformeerd over afvalscheiding (capaciteit).

Regieprestaties

Hoofdprestaties

	Heerhugowaard	Benchmark	Heerhugowaard tov benchmark
Totaalscore regie	11	17	●
Te onderscheiden naar:			
- beleidsregie	6	7	●
- burgerregie	1	4	●
- informatiesturing	4	6	●
Opdrachtgeversregie	3	4	●

Toelichting:

Score geeft een indicatie van de mate waarin regie wordt gevoerd of sturing wordt gegeven aan het afvalbeheer. Er worden 4 regie-aspecten onderscheiden: beleidsregie (beleidsvoering), burgerregie (burgergerichtheid), informatiesturing (bijsturing op basis van managementinformatie) en opdrachtgeversregie (aansturing van de uitvoering). De score voor opdrachtgeversregie telt niet mee in de totaalscore.

Beleidsregie

Er heeft de afgelopen 5 jaar een uitvoerige beleidsevaluatie plaatsgevonden	✓
Er is een actueel afvalbeleidsplan voor huishoudelijk afval vastgesteld	✓
Kaders en ambities t.a.v. huishoudelijk afval zijn door de Raad vastgesteld	✓
Er worden regelmatig (eens per 2 jaar) afvalsorteeranalyses voor fijn restafval uitgevoerd	✓
Er worden regelmatig afvalsorteeranalyses voor grof restafval uitgevoerd	✗
Er wordt periodiek (eens per 5 jaar) een bewonersonderzoek (enquête, tevredenheidspeiling) uitgevoerd	✓
Er is acceptatie- en tarievenbeleid vastgelegd voor grof huishoudelijk afval	✓
Gemeente voert actief handhavingbeleid t.a.v. het correct gescheiden aanbieden van huishoudelijk afval	✗

Burgerregie

Gemeente onderhoudt actief contact met bewonersorganisaties	✗
Gemeente maakt gebruik van buurtpanels	✗
Op basis van bewonersconsultatie wordt de afvalinzameling geoptimaliseerd	✗
Er is een klachtenprotocol aanwezig	✓
Afvalklachten worden geregistreerd en regelmatig op soort geanalyseerd	✗
Kwaliteitseisen afvalinzameling zijn bekend bij burgers	✗

Informatiesturing

Inzamelgegevens worden per deelstroom en inzamelwijze geregistreerd	✓
Er vindt registratie van aanbiedgedrag plaats	✗
Er vindt registratie van bezoekers milieustraat plaats (aantal per dag)	✗
Prestatie-indicatoren maken deel uit van Planning & Control cyclus	✗
Er vindt uren- en kostenregistratie per inzamelactiviteit plaats	✓
Er bestaat goed inzicht in de doelmatigheid van de verschillende inzamelactiviteiten	✓
Gemeente voert actief contractmanagement met verwerkers en leveranciers	✓

Opdrachtgeversregie

Tussen opdrachtgever en uitvoerende dienst/afdeling is een contract (DVO, SLA) afgesloten	✓
Rollen en verantwoordelijkheden tussen opdrachtgever en uitvoerder zijn helder beschreven en afgebakend	✓
Er zijn controleerbare kwaliteitseisen afgesproken (bijv. mbt verzamelcontainers)	✗
Kwaliteitseisen worden regelmatig gecontroleerd dmv kwaliteitsrondes	✗
De inzamelende dienst stelt periodiek een rapportage op met de geleverde diensten en hoeveelheden afval	✓
Kosten worden verrekend op resultaatbasis	✗

Analyse op hoofdlijnen

Algemeen

Met een behoudend dienstverleningsniveau behaalt Heerhugowaard gemiddelde milieuprestaties. De afvalbeheerkosten die de gemeente daarvoor maakt zijn ten opzichte van de benchmark laag. Ten aanzien van de regievoering zijn nog wat verbeterlagen te maken.

Milieuprestaties

Met een bronscheidingspercentage van 55% doet Heerhugowaard het iets beter dan de benchmark (53%). Ondanks de goede scheiding komt er relatief veel restafval vrij: 249 kilo per inwoner (benchmark 233 kilo per inwoner). Met name de gescheiden inzameling van groente-, fruit- en tuinafval loopt goed. Met een respons van 103 kilo per inwoner wordt bijna 30% meer opgehaald dan bij andere gemeenten (gemiddeld 80 kilo). Voor verbetering vatbaar is de inzameling van kunststof verpakkingsafval. Met 4,2 kilo per inwoner wordt duidelijk onder gedaan aan de benchmark (7,5 kilo per inwoner). De scheiding van het grof huishoudelijk afval is gemiddeld. Iets meer dan driekwart (78%) van het grof huishoudelijk afval wordt gescheiden ingezameld ten behoeve van hergebruik en nuttige toepassing. Het benchmarkgemiddelde ligt op 76%.

Kostenprestaties

Met € 167,- per aansluiting aan totale afvalbeheerkosten behoort Heerhugowaard tot de goedkopere gemeenten in de benchmark. Met name de inzamelkosten voor restafval, gft en papier zijn laag. De verwerkingskosten per aansluiting vallen iets hoger uit, vooral door de hoge respons gft-afval en het hoge verwerkingstarief dat daarvoor moet worden betaald.

Prestaties dienstverlening

Op dienstverlening scoort Heerhugowaard iets minder dan gemiddeld. Vooral de haalfaciliteiten zijn minder omvangrijk dan bij andere gemeenten. Deze worden niet volledig gecompenseerd door intensieve brengfaciliteiten. Er wordt nauwelijks aandacht besteed aan motivatiebevordering.

Prestaties regie

De regievoering van de gemeente is op diverse onderdelen voor verbetering vatbaar. Met name op burgerregie, informatiesturing en de opdrachtgeversregie zijn nog slagen te maken.

Dit is een uitgave van

Rijkswaterstaat

Kijk voor meer informatie op
www.rijkswaterstaat.nl
of bel 0800 - 8002
(ma t/m zo 06.00 - 22.30 uur, gratis)

januari 2011 | CD0111RE100